

Zapisnik seje Sveta COBISS.Net

9. 9. 2020, online

Seja je potekala online prek orodja Zoom v sredo, 9. 9. 2020, med 10.00 in 11.23.

Prisotni:

Člani sveta COBISS.Net:

Dr. Aleš Bošnjak; IZUM, Slovenija; (*direktor*)

Dr. Ismet Ovčina; Nacionalna in univerzitetna knjižnica Bosne in Hercegovine; (*direktor*)

Nevenka Hajdarović; Nacionalna in univerzitetna knjižnica Bosne in Hercegovine; (*vodja NCC*)

Frymzim Dauti; Nacionalna knjižnica Severne Makedonije (*direktor*)

Žaklina Gjalevska; Nacionalna in univerzitetna knjižnica Severne Makedonije; (*vodja NCC*)

Bogić Rakočević (sestanek zapustil predčasno zaradi drugih obveznosti); Nacionalna knjižnica Črne gore "Đurđe Crnojević"; (*direktor*)

Vjenceslava Ševaljević; Nacionalna knjižnica Črne gore "Đurđe Crnojević"; (*vodja NCC*)

Tatjana Dunović; Nacionalna in univerzitetna knjižnica Republike Srbske v Bosni in Hercegovini; (*pooblaščená zastopnica direktorice*)

Vesna Stevanović; Nacionalna knjižnica Srbije; (*vodja NCC*)

Arta Kqiku; Knjižnica Akademije znanosti in umetnosti Kosovo

Albana Velianj; Knjižnica Akademije znanosti Albanije (*direktorica*)

Mirlona Buzo; Knjižnica Akademije znanosti Albanije

Ddr. Bhanu Neupane; UNESCO

Povabljeni:

Davor Šoštarič; IZUM, Slovenija

Petra Bridges (zapisnik); IZUM, Slovenija

Opravičeno odsotne:

Krasimira Aleksandrova; SS. Cyril and Methodius National Library Bulgaria; (*direktorica*)

Rumyana Petrova; SS. Cyril and Methodius National Library Bulgaria; (*vodja NCC*)

Željka Komlenić; Nacionalna in univerzitetna knjižnica Republike Srbske v Bosni in Hercegovini; (*vodja NCC*)

Dnevni red seje:

- Potrditev zapisnika prejšnje seje
- Kratka predstavitev novega člana Bhanuja Neupaneja (predstavnik Unesca)
- Akcijski načrt COBISS.net (2020–2023)
- Predlog možnih naslednjih korakov, ki bi jih lahko realizirali v naslednjem letu, v obdobju do konference COBISS 2021 (direktor IZUM)
- Predlog za finančno pomoč projektu COBISS.net s strani Evropske komisije (Bhanu Neupane, UNESCO)
- Razno

Ismet Ovčina kot predsednik Sveta COBISS.Net je vodil sestanek. V uvodnem pozdravu se je vsem zahvalil za udeležbo in pozdravil novega člana Sveta, Bhanuja Neupaneja. Nato so člani potrdili dnevni red seje. Prva točka dnevnega reda je bila potrditev zapisnika prejšnje seje z dne 27. 8. 2019. Zapisnik je bil sprejet.

Druga točka dnevnega reda je bila predstavitev novega člana Sveta, Bhanuja Neupaneja iz Unesca.

Bhanu Neupane se je zahvalil za povabilo v Svet ter povedal nekaj besed o sebi in o zgodovini imenovanja IZUM-a za Unescov center II. kategorije. Povedal je, da se je s problematiko COBISS.net začel ukvarjati kmalu potem, ko je prišel na sedež Unesca v Parizu. Ima dva doktorata, v Unescu je zaposlen že 19 let. Rekel je, da bi pomagal pri uresničevanju ciljev COBISS.net in da naj mu člani Sveta pišejo na e-naslov, ki je na voljo pri Alešu Bošnjaku.

Preostali člani Sveta so potrdili njegovo članstvo v Svetu COBISS.Net in se veselijo sodelovanja.

Naslednja točka dnevnega reda je bil akcijski načrt za obdobje 2020–2023. Ismet Ovčina se je zahvalil Alešu Bošnjaku in njegovim sodelavcem za pripravo gradiva in ga pozval, da na kratko predstavi ključne točke akcijskega načrta.

Aleš Bošnjak se je najprej zahvalil svojim sodelavcem za pomoč pri pripravi načrta in povedal, da dokument predstavlja dober povzetek ciljev za mrežo COBISS.net. Nato je izpostavil nekaj nalog, ki so ključne za prihodnost mreže COBISS.net. To so:

1. **širitev mreže** (želimo si povečati število uporabnikov, številne cilje smo že uresničili, vendar se moramo truditi še naprej) na osnovi analize in posebnih akcij (popustov itd.), priprave lokalnih orodij (pri tem je Aleš Bošnjak zaprosil za pomoč druge članice Sveta) itd.;

2. **izobraževanje** (zelo pomembno; priprava programa za mentorje COBISS, treba je poskusiti ponovno vzpostaviti izobraževanje – dvostopenjski bolonjski študij bibliotekarstva, ker imajo diplomanti dober vpliv na širitev mreže);
3. **obogatitev znanstvenih bibliografij** (V Sloveniji imamo 8 lokalnih repozitorijev, potekata harmonizacija in uvajanje skupnega registra repozitorijev, ki bo podoben vzajemnemu katalogu, za dostop do vseh podatkov; tudi za druge države priložnost za vzpostavitev repozitorijev s povezavo s COBISS-om; v Sloveniji povezava bibliografij raziskovalcev z WoS; podatki za slovenske raziskovalce so dodani v COBISS, dobra priložnost, da bi enako naredili tudi v mreži COBISS.net, kar bi bilo zanimivo za relevantna ministrstva; če bi za to aktivnost pridobili financiranje, bi bil to velik korak v pravo smer.);
4. **enotna infrastruktura za odprti dostop** (vzpostavitev povezave z WoS, priprava nacionalnega repozitorija za znanstveno področje in za arhiv, povezava z METADAT za podatke za znanstvene bibliografije, pridobitev podatkov iz WoS in povezava z zapisi v COBISS);
5. **promocijske aktivnosti** (organizacija dnevov COBISS, sofinanciranje konference COBISS, sodelovanje pri Unescovih dogodkih v regiji, povabilo k sodelovanju na družbenih medijih (Facebook, Twitter, blog COBISS)).

Aleš Bošnjak je zaprosil za komentarje k predstavljenim točkam, ki jih lahko člani posredujejo tudi v pisni obliki.

Ismet Ovčina je pohvalil načrt in še enkrat vprašal, ali ima kdo kakšne pripombe ali predloge.

Bhanu Neupane je nato ponudil pomoč pri naslednjih dveh točkah načrta: enotna infrastruktura za odprti dostop in obogatitev znanstvenih bibliografij. Zanimalo ga je, kako bi obogatitev konkretno potekala, zlasti na državni ravni. Druge je pozval, naj podajo svoje ideje. S projektom bi lahko začeli takoj in verjetno bi lahko dobili tudi delno finančno podporo Unesca, treba pa bo sestaviti dokument (ang. *concept note*) s ključnimi podatki. Vprašal je, kdo bo pripravil tak dokument in kakšna bo časovnica.

Ismet Ovčina je rekel, da bodo v naslednjih dneh podali konkretnije ideje.

Aleš Bošnjak je nato povedal, da ima Srbija na tem področju veliko izkušenj, saj že povezujejo zapise COBISS z znanstvenimi bibliografijami raziskovalcev. S tem so se že ukvarjali tudi v BiH. Če bi pridobili financiranje, bi lahko pospešili pripravo bibliografij raziskovalcev za najuglednejše znanstvenike v posameznih državah. V Albaniji so že pripravili znanstvene bibliografije za nekaj najpomembnejših albanskih znanstvenikov.

Mirlona Buzo je nato povedala, da je E-CRIS v Albaniji že vzpostavljen, ampak trenutno miruje, radi bi se reorganizirali in bolje uskladili podatke. V preteklosti so že imeli projekt za pripravo znanstvenih bibliografij, a niso imeli načina, kako motivirati knjižničarje, prav tako se niso mogli uskladiti z drugimi institucijami (E-CRIS.AL). Upajo, da bodo v prihodnosti lahko nadaljevali podobne projekte, saj bi knjižice morale razumeti, kako pomembna naloga je to.

Aleš Bošnjak je nato predlagal, da bi lahko zapisali konkretne korake, kaj naj bi posamezne države naredile glede izdelave znanstvenih bibliografij (priprava tipologije, pridobitev zapisov). S tem bi mogoče lahko prepričali pristojna ministrstva glede podpore.

Vesna Stevanović je dodala, da imajo nekateri direktorji manjši ali večji vpliv na ministrstva. Na ministrstvih je treba čim več govoriti o tem in jim zadevo čim bolje predstaviti.

Vjenceslava Ševaljević je povedala, da imajo v Črni gori od leta 2018 avtonomni sistem in se zato podatki v E-CRIS več ne vnašajo. Treba je poiskati rešitev.

Žaklina Gjalevska je dodala, da v Makedoniji ne sodelujejo dobro z ministrstvom za znanost in izobraževanje. Knjižnice podatke v E-CRIS vnašajo samo na podlagi interesa posameznikov, tako je bilo npr. od leta 2007 samo približno 2000 vnosov, kar je zelo malo. V knjižnicah je premalo zaposlenih, ki bi lahko vnašali te podatke. Do zdaj so imeli samo eno zahtevo raziskovalca, ki je moral predložiti poročilo ministrstvu za znanost, ki je zahtevalo bibliografijo iz COBISS-a. Upa, da bo bolje z novo vlado. Čim prej bo treba stopiti v stik z novim ministrstvom.

Aleš Bošnjak je povzel, da bi bila priprava vzorčnih bibliografij dober začetek. Bibliografije bi lahko predstavili pristojnim ministrstvom in lahko bi pomagale tudi pri habilitacijskih postopkih. Treba je pripraviti uradni dokument (*content note*).

Ismet Ovčina je vprašal, ali se vsi strinjajo z akcijskim načrtom. Akcijski načrt je bil z dvigom rok soglasno sprejet.

Bhanu Neupane je nato predlagal, da je treba opis težav z E-CRIS-i v posameznih državah vključiti v akcijski načrt.

S tem je bila ta točka dnevnega reda zaključena.

Naslednja točka je bila predlog naslednjih možnih korakov v obdobju do konference COBISS 2021. Aleš Bošnjak je povedal, da je bila letošnja konferenca COBISS prestavljena zaradi epidemije covid-19. Prisotne je prosil, naj podajo svoje predloge za korake v naslednjem letu. Pri teh korakih je pripravljen pomagati tudi IZUM.

Ismet Ovčina je dodal, da lahko predloge podajo tudi v pisni obliki.

Aleš Bošnjak je nato omenil predlog, ki ga je dobil pred sejo. Gre za spremembo sistema plačil. Spremenili bi vrednotenje uporabnikov, cena bi bila drugačna za možnost dostopa samo do segmenta COBISS3/Izposoja. Vprašal je za mnenje in predlagal glasovanje o tem predlogu, ki ga sicer ne bi bilo mogoče uresničiti takoj, ampak bi ga lahko vključili v načrt dela za prihodnje leto.

Predlog je bil potrjen, v IZUM-u bodo analizirali situacijo in poskusili idejo izvesti, naloga bi lahko bila izpolnjena naslednje leto.

Naslednja točka na dnevnem redu je bil predlog za finančno pomoč projektu COBISS.net s strani evropskih institucij. Bhanu Neupane je podal kratek zgodovinski pregled dogodkov glede tega in podal svoje predloge, kako nastopiti pred evropskimi institucijami in pridobiti sofinanciranje. Leta 2015, ko je bil direktor IZUM-a Davor Šoštarčič, je bil Bhanu Neupane povabljen v Slovenijo, da bi se pogovoril o problematiki COBISS.net in da bi pomagal pri iskanju novih načinov pridobivanja financiranja EU. Nato je bil skupaj s Tomažem Seljakom povabljen tudi v Bruselj. V EU so bili pripravljene sofinancirati projekt COBISS.net, če bi ga države v mreži podprle (ne na ravni posamezne knjižnice, ampak na ravni države). Poskusili so pridobiti podporo in zadevo uvrstiti na dnevni red na ministrski konferenci, vendar pa zaradi poletnega časa dopustov ministri niso bili pripravljene sodelovati. Nato so poskusili od pristojnih ministrstev pridobiti pisma podpore, ki bi jih predložili Evropski komisiji. Prejeli so samo eno pismo, kar ni bilo dovolj, da bi lahko Evropsko komisijo prepričali o pomembnosti projekta.

Treba je vzpostaviti dobre odnose z ministrstvi (ponekod je pristojno ministrstvo za kulturo, ponekod ministrstvo za izobraževanje), saj je potrebna močna podpora vlade (samo nacionalna knjižnica ni dovolj). Poleg tega je Bhanu Neupane mnenja, da še vedno nimamo dovolj prepričljivega predloga, saj mora biti predlog v korist celotne države, ne samo knjižnic, ki so članice COBISS.net. Leta 2015 je bila Evropska komisija pripravljena investirati do 10 milijonov USD, a če želimo pridobiti tak znesek, je treba predlog ažurirati in izboljšati.

Aleš Bošnjak se je zahvalil za razjasnitev situacije in prosil Davorja Šoštarica, naj še kaj doda. Davor Šoštaric je še enkrat poudaril, da je trdna podpora države in uradnih vladnih organov najpomembnejša. V Sloveniji so takrat začeli sodelovati tudi z drugimi ministrstvi, a interesa iz drugih držav je bilo zelo malo. UNESCO je skušal organizirati tudi sestanek z veleposlaniki, pa je bil odziv zelo majhen. Še enkrat je pozval člane Sveta, naj problematiko predstavijo svojim pristojnim ministrstvom in drugim vladnim ustanovam in organizacijam v svoji državi. Tudi on je poudaril, da potrebujemo za nastop pred Evropsko komisijo dober in realen načrt s konkretnimi in izvedljivimi cilji.

Vesna Stevanović je na klepetu podala vprašanje o izkušnjah glede online tečajev.

Aleš Bošnjak je povedal, da je IZUM pripravil enodnevni online tečaj brez veliko vaj, v pripravi pa je tudi tečaj COBISS3/Zaloga (kombinacija Zoom in Moodle). O tem bo IZUM posredoval svoje izkušnje. Izobraževanje je pomembno za širjenje znanja o COBISS-u. Tudi preostale člane je pozval, naj razmislijo o izvedbi spletnih tečajev.

Ismet Ovčina je povedal, da smo pomembni za družbo in da verjame, da bomo z novim članom še močnejši. Še enkrat je poudaril, da je pomembno kontaktirati pristojna ministrstva in druge organe.

Aleš Bošnjak je poudaril, da je čim prej treba pripraviti zapisnik sestanka in uradni dokument, ki bi ga lahko posredovali pristojnim ministrstvom.

To idejo so vsi potrdili.

O točki razno ni bilo razprave.

Ismet Ovčina in Aleš Bošnjak sta se vsem zahvalila za sodelovanje.

Seja se je zaključila ob 11.23.